

Lichenes insulae San Thomé.

Exponit W. Nylander M. Dr.

Cel. Henriques mihi examinatum submitit collectionem Lichenum a praestantissimo Moller diligenter spatio aestatis 1885 factam in insula San Thomé Sinus Guineensis. Hac insula admodum notabili Africae occidentalis tropicae respectu lichnologico hucusque omnino praetervisa, pretium etiam majus habet collectio illa haud parum ampla, quam nunc examinare licuit. Scientiae igitur sine dubio interesse existimetur, ut species, quas continet, hic exponantur. Sunt omnes corticolae. Saxicolae deesse videntur.

Trib. *Collemei*.

1. *Leptogium azureum* Ach.

Trib. *Sphaerophorei*.

2. *Sphaerophoron coralloides* Pers.

Trib. *Cladoniei*.

3. *Cladonia sphaerulifera* Tayl. Thallus K —. Altit. 750 metr.

Trib. *Ramalinei*.

4. *R. subcomplanata* Nyl. Sterilis. Similis in insula S. Vincenti.
5. *R. geniculata* Hook.
6. *R. pusilla* Le Prév. Altit. 700—980 m. frequens.

Trib. *Usneei*.

7. *Usnea longissima* Ach. Altit. 1200—2100 m.
8. *U. florida* (L.) apotheciis minoribus. Altit. 750—900 m.
9. *U. ceratina* Ach. Altit. 800 m.
10. *U. trichodea* Ach. Altit. 1200—2100 m.
11. *U. articulata* Hffm. Altit. 1400—2100 m.

Trib. *Parmeliei*.

12. *Parmelia perlata* (L.). Altit. 1500—2000 m.
13. *P. ciliata* DC. et quoque f. *excrescens* (Arn. L. 655). Sporae longit. 0,025—28 millim., crassit. 0,014—17 millim. Altit. 1500—2100 m.
14. *P. crinita* Ach Syn. p. 196. Thallus isidiophorus.
15. *P. laevigata* (Sm.). Altit. 2000 m.

Trib. *Physciei*.

16. *Physcia flavicans* DC.

17. *Ph. angustifolia* Mey. & Flot. Altit. 1250—2100 m.

18. *Ph. speciosa* Wulf. Altit. 800—2100 m.

* *Ph. hypoleuca* (Ach.) et ** *Ph. corallifera* Tayl. simul obviae.

Trib. *Pyxinei*.

19. *Pyxine Meissneri* Tuck., Nyl. Antill. p. 9. Thallus K =. Altit. 20 m.

Trib. *Stictiei*.

20. *Lobarina retigera* (Ach.). Altit. 1200 m.

21. *Stictina intricata* (Del.) f. *subargyracea* Nyl. Similis illi e Teneriffa et Hibernia. Altit. 1200 m.

22. *St. argyracea* (Del.). In Pico de S. Thomé.

23. *Ricasolia interversans* Nyl. Sat similis *R. sublaevi* Nyl. (in Mand. Lich. Mader. no. 30), sed sporis crassioribus (1—3-septatis, longit. 0,034—56 millim., crassit. 0,007—8 millim.), receptaculis laevibus. (In *R. sublaevi* receptacula pallida coriaceo-rugulosa, sporae longit. 0,065—68 millim., crassit. 0,0045—55 millim., 3—5-septatae.) Variant apothecia margine receptaculari lobulifero. Thallus K (CaCl) intus erythrinose reagens ut in *R. sublaevi*. — Altit. 1500—2100 m.

Trib. *Lecanoridei*.

24. *Pannaria rubiginosa* (Thunb.).

25. *Lecanora granifera* Ach. Sporae ellipsoideae simplices, longit. 0,011—17 millim., crassit. 0,008—0,011 millim. Altit. 700—900 m.

26. *L. punicea* Ach. Altit. 650—1150 m. Etiam lignicola.

27. *L. dactylopholis* Nyl. Thallus albidus imbricato-squamulosus, squamulis crenato-incisis vel sublaciniatis (latit. circiter 0,5 millim.), subtus passim albo-puberulis, supra saepe in fibrillas dactyloideas (longit. 1—2 millim.) abeuntibus, sat confertas; apothecia testaceo-pallida vel luteo-pallida (latit. 1 millim. vel minora), margine thallino crenato cincta; sporae 8nae aciculari-bacillares 3-septatae, longit. 0,022—32 millim., crassit. 0,002 millim., paraphyses non bene discretas, epithecium et hypothecium incoloria. Iodo gelatina hymenialis leviter coerulescens dein thecae fulvo-rubescens. Thallus K (CaCl) leviter ery-

- thrinose reagens. Est species novae stirpis Lecanorarum, sin satius consideranda sit tamquam typus lecanorinus stirpis *Lecideae microphyllinae* Tuck., quae vario respectu accedit. — Altit. 1050—1250 m.

28. *Lecidea Thomensis* Nyl. Subsimilis *L. Maderensi* (Kphb.), sed apotheciis nigrioribus, sporis subquaternis minoribus (longit. 0,030—46 millim., crassit. 0,014—22 millim.). In *L. Maderensi* (coll. Mand. no. 12) sporae 4—8nae, longit. 0,050—80 millim., crassit. 0,024—34 millim. In utraque eae sunt 3-septatae. — In Pico de S. Thomé.

29. *L. tuberculosa* Fée, Nyl. N. Granat. p. 66. Thecae monosporae, sporae 5—7-septatae, longit. 0,100—0,125 millim., crassit. 0,027—30 millim. — Altit. 800—1200 m.

30. *L. vigilans* Tayl. Sporae 4nae incolores ellipsoideae 1-septatae, longit. 0,027—32 millim., crassit. 0,018—20 millim. — Altit. 950 m.

31. *L. furfurosula* Nyl. Thallus cinereovirens tenuis granuloso-subfurfuraceus; apothecia fusconigra (latit. 0,5—0,9 millim.), juniora plana marginata, vetustiora convexiuscula subimmarginata, intus obscura; sporae 16—32nae incolores fusiformi-oblongae variabiles, longit. 0,005—8 millim., crassit. 0,002—3 millim., epithecium incolor, paraphyses graciliter, hypothecium fuscum. Iodo gelatina hymenialis vinose rubescens. Est species e stirpe *Lecideae furfuraceae* Pers., notis hic datis facile distincta. — Altit. 950 m.

32. *L. nigrigula* Nyl. Altit. 1200 m.

33. *Pertusaria velata* (Turn.). Altit. 850 m.

Trib. *Thelotremaei*.

34. *Thelotrema albedo-pallens* Nyl. Andam. p. 9. Altit. 1150 m.

35. *Th. foratum* Nyl. Thallus macula luteo-pallescens glabra dilatata indicatus; apothecia in foraminibus rotundatis vel oblongis (latit. 0,5 millim. vel minoribus) immersa, apertura firma; sporae 8nae incolores ellipsoideo-oblongae submuralidivisae (seriebus transversis 4—6), longit. 0,014—25 millim., crassit. 0,007—9 millim. (iodo non obscuratae). Species notis datis facile distinctum in stirpe *Thelotrematis conformis* Fée. — Altit. 1050 m.

36. *Th. cavatum* Ach. Est forma dictum *Th. obturatum* ab Achario (Syn. p. 116), ostioli punctiformibus nigris obturatis.

Sporae 8—12-loculares, longit. 0,030—50 millim., crassit. 0,008—0,010 millim. — In Pico.

37. *Th. microporum* Mnt. Sporae 8nae oblongae 4-loculares, longit. 0,010 millim., crassit. 0,005—6 millim. (iodo coerule-scentes). — Altit. 1250 m.

38. *Th. subterebratum* Nyl. Subsimile *Thelotremati terebrato* Ach., sed sporis 4-ocularibus (raro 6-ocularibus), longit. 0,018—25 millim., crassit. 0,008—10 millim. Non multum facie dif-fert a *Thelotremate microporo*. — In Pico S. Thomé.

Trib. *Graphidei*.

39. *Graphis timidula* Nyl. (Fissurina). Thallus vix ullus vi-sibilis (in cortice laevi); apothecia albida oblonga erumpentia (longit. 1 millim. vel minora), epithecio fissa; sporae 8nae incolores 4-loculares, longit. 0,030—36 millim., crassit. 0,012—15 millim. (iodo coerulescenti-infuscatae). Affinis et sat similis *Graphidi furfuraceae* Leight. L. Amaz. (1866), p. 454, quae magis albescens; nonnihil fere major, sporis minoribus (longit. 0,018—23 millim., crassit. 0,009—0,010 millim.), sed nihil „fur-furacei“ habens. — Altit. 1250 m.

40. *Gr. contexta* Pers. Sporae 4—8nae incolores ellipsoideo-oblongae 4-loculares (vel variantes loculis mediis duplicibus), longit. 0,011—12 millim., crassit. 0,005—7 millim. (iodo obscu-ratae). — Altit. 1200 m.

41. *Gr. subnivescens* Nyl. (Fissurina). Thallus vix distinctus; apothecia oblongo-diformia demum epithecio nigrescente aperto (latit. circiter 0,5 millim.), margine niveo subpulvereo latius-cule cincta; sporae 8nae fuscae oblongae 4-loculares, longit. 0,013—16 millim., crassit. 0,006 millim. (iodo magis obscuratae). Species peculiaris notis allatis dignota nec ulli comparabilis inter Fissurinas adhucque minus inter Graphides stirpis *frumen-tariae*. Variant apothecia aggregata. — Altit. 1250 m.

42. *Gr. scripta* Ach.

43. *Gr. tenella* Ach., Nyl. N. Granat. p. 73. Non sit nisi forma prioris apotheciis simplicioribus. Sporae 8—10-loculares, longit. 0,020—35 millim., crassit. 0,007—8 millim.

44. *Gr. rigida* f. *Condaminea* (Fée). Sporae 4—8nae incolores murali-divisae, longit. 0,092—0,120 millim., crassit. 0,016—25 millim. Cfr. Nyl. N. Gran. p. 75. — Altit. 740 m.

45. *Gr. sophistica* Nyl.

46. *Gr. lynceodes* Nyl. Thallus macula luteo-pallescente in-

dicatus; apothecia albo-pruinosa innata, plana vel concaviuscula, lanceolata vel demum subrotundata, epithecio parce rimuloso, intus nigricantia; sporae 8nae incolores oblongae 4-loculares, longit. 0,014—17 millim., crassit. 0,006 millim., hypothecium incolor. Iodo sporae dilute obscuratae. Species e stirpe *Graphidis dendriticae* prope *Gr. inustam* locum habens. Apothecia erumpentia margine thallode corticis firmo crassiusculo cincta. — Altit. 1150 m.

47. *Gr. diversa* Nyl. N. Caled. p. 74. Sporae 8nae nigrescentes oblongae 8—10-loculares, longit. 0,027—40 millim., crassit. 0,009 millim. — In Pico de S. Thomé altit. 1500—2100 m.

48. *Gr. quadrifera* Nyl. Subspecies videtur *Gr. scalptubratae* Ach. sporis (incoloribus vel vetustate infuscatis) 4nis, longit. 0,035—48 millim., crassit. 0,012—17 millim. (iodo coeruleo-obscuratis). — Cum priore altit. 1800 m.

49. *Graphis pervarians* Nyl. Thallus albidus vel albido-glauescens tenuissimus; apothecia nigricantia (latit. 0,6—1,2 millim.), prominula, margine thallode crasso, rotundata vel saepe elongata et flexuosa, epithecio plus minusve dilatato, intus nigra (e striga obscura infera); thecae monosporae, sporae incolores oblongae murali-divisae, longit. 0,092—0,140 millim., crassit. 0,021—70 millim. (iodo subpurpurascens), paraphyses gracillimae subirregulares, hypothecium fuscum. Species omnino peculiaris e stirpe *Gr. dendriticae* (potius quam *frumentariae*). Variant apothecia epithecio angustato clausa recta aut flexuosa. Thallus K lutescens vel flavescens et demum ferrugineo-rubens. Est proxima *Gr. pruinosa* (Eschw.). Vid. Nyl. N. Gran. p. 564. — Altit. 1150—1250 m.

50. *Gr. chrysentera* Mnt., Nyl. N. Granat. p. 565, N. Caled. p. 78. Sporae saepius 1—4nae in thecis fuscae fusiformi-oblongae murali-divisae, longit. 0,060—0,115 millim., crassit. 0,020—35 millim. — Altit. 700—750 m.

51. *Gr. albonotata* Nyl. Thallus vix ullus distinctus; apothecia alba (albo-subpulverulenta), oblonga vel linearia (latit. 0,5 millim., longit. 1—3 millim.), margine thallode cincta, supra 1—3-lineata, intus incoloria; sporae 8nae incolores, oblongae vel fusiformi-oblongae, longit. 0,040—70 millim., crassit. 0,011—18 millim. (iodo coerulescentes), hypothecium incolor. Species e stirpe *Gr. frumentariae*, notis datis facile dignota. Apothecia superficiali-erumpentia (cur ad Fissurinas duci possit). *Gr. leucorodia* ex insulis Bonin sat similis, at adhuc similior

Gr. bilabiata Nyl. e Ceylon, cui vero sporae 1—2 in thecis et majores. — Altit. 550 m.

52. *Lecanactis leucophora* Nyl. Thallus vix visibilis; apothecia albo-suffusa oblonga vel demum linearia (latit. fere 0,5 millim.), margine thallogae firmo prominulo circumvallata; sporae 8nae incolores vel demum obscuratae, oblongae, murali-divisae, longit. 0,050—75 millim., crassit. 0,018 millim. (iodo coerule-scentes), thalamium inspersum, hypothecium incolor. Species forsitan proxima *L. cymbegraphae* Leight., sed bene distincta apotheciis albo-obtectis, sporis majoribus etc. Potissime *Lecanactis*.

53. *L. Montagnei* (v. d. Bosch. Jav. p. 46) * *deducta* Nyl. Apothecia obscure sanguinea, thalamio rubricoso. Sporae 1—4-nae in thecis, longit. 0,070—0,135 millim., crassit. 0,021—36 millim. (iodo juniores rubescentes, vetustiores obscuratae). Parum recedit a javanica (cui tamen sporae majores saepe longit. 0,130—0,224 millim., unicae in thecis).

54. *Medusula tricola* (Ach.). Sporae fuscescentes 6-loculares, longit. 0,014—16 millim., crassit. 0,005—6 millim. (iodo non obscuratae). — Altit, 750 m.

55. *Glyphis labyrinthica* Ach. Altit. 550 m.

56. *Chiodecton sphaerale* Ach. Sporae fusiformes 3-septatae, longit. 0,033—36 millim., crassit. 0,003 millim. — Altit. 1200—2100 m.

57. *Ch. rubrocinctum* (Ehrnb.) Nyl. N. Granat. p. 110. Altit. 1200 m.

58. *Opegrapha atra* Pers. Altit. 800 m.

59. *O. subnothella* Nyl. Subsimilis *O. nothae* minori (apotheciis longit. 0,3—0,5 millim., latit. 0,2 millim.). Sporis incoloribus oviformi-oblongis 3-septatis, longit. 0,0035—40 millim. Iodo gelatina hymenialis fulvo-rubescens, praecedente coerule-scentia. Cfr. *O. nothella* in Flora 1866, p. 373. Epithecium et hypothecium fusca. — Altit. 20 m.

60. *O. lepidella* Nyl. Similis *O. lentiginosae* Lyell., sed sporis incoloribus oviformi-oblongis 3-septatis (longit. 0,014—15 millim., crassit. 0,0045 millim.). Iodo gelatina hymenialis coerule-scentia, dein lutescentia. Sine dubio parasita in thallo albedo tenui granulato-inaequali gonidico K flavente.

61. *Arthonia cinnabarina* var. *adspersa* (Mnt.) Nyl. N. Granat. p. 97.

62. *A. Antillarum* Fée. Apothecia pallido-decoloria. — Altit. 750 m.

63. *A. bessalis* Nyl. L. Andam. p. 15. Sporae 8nae incolores (vel demum fusciscentes), longit. 0,038—45 millim., crassit. 0,014—21 millim. — Altit. 500 m.

64. *A. rubella* Fée. Sporae oviformes in parte media 3-septatae, longit. 0,027—30 millim., crassit. 0,010—11 millim. — Altit. 800 m.

65. *Mycoporum consimillimum* Nyl. Simile *M. fusco-cinereo* (Zw. L. 311) sed thallo albido tenui subgranulato aut tenuiter flavido-leprose superspersus, K laete flavens. Sporae 8nae in thecis pyriformibus oblongae murali-divisae, longit. 0,027—48 millim., crassit. 0,012—18 millim. Iodo gelatina hymenialis et sporae vinose rubescentes. Apud *M. fuscocinereum* Zw., thallus albidus tenuiter subfarinosus, K — vel obsolete lutescens. *M. pyrenocarpum* Nyl. vix specie differt. — Altit. 800 m.

Trib. *Pyrenocarpei*.

66. *Verrucaria mamillana* Ach. Sporae longit. 0,020—24 millim. — In Pico.

67. *V. nitida* Schrad.

68. *V. glabrata* Ach. Altit. 1800 m.

69. *V. glabriuscula* Nyl. Similis *V. glabratae*, sed apotheciis minoribus (latit. circiter 0,5 millim.) et sporis minoribus (longit. 0,011—16 millim., crassit. 0,007—9 millim.).

70. *V. pyrenuloides* Mnt. Aegre vel vix distinguenda a *V. libricola* Fée. Sporae longit. 0,040—48 millim., crassit. 0,022—23 millim. — Altit. 900 m.

71. *V. lugescens* Nyl. Thallus macula olivaceo-fusca determinata indicatus; apothecia convexa prominula, oblecta, pyrenio nigro (latit. 0,5 millim.), ostiolo vix visibili; thecae monosporae, sporae incolores maximae murali-divisae, oblongae vel fusiformi-oblongae, longit. circiter 0,210—0,230 millim., crassit. 0,045—70 millim. (iodo coerulescentes). Species insignis licet figurae tristis, e stirpe *V. variolosae* Pers. notis datis facile distinguenda. Spermatia tenella recta, longit. 0,0045 millim., crassit. 0,0005 millim. — Altit. 1200 m.

72. *V. euthelia* Nyl. Thallus macula albido-pallescente indicatus; apothecia pyrenio integre nigro inclusa in protuberantiis mastoideis (latit. 1 millim.); sporae 8nae incolores fusiformes murali-divisae, longit. 0,275—0,300 millim., crassit. 0,025—27 millim. (iodo vinose rubescentes). Species notis datis fa-

cillime dignota in stirpe *V. variolosae*. Ostiolum nigrum denu-
datum, saepe planum. — Altit. 900 m.

73. *V. infossa* Nyl. Thallus macula pallescente vel fuscescente indicatus; apothecia pyrenio integre nigro intrusa (latit. circiter 0,5 millim.), supra ostiolo nigro plano non prominulo; sporae 8nae incolores oblongae 3-septatae, longit. 0,022—27 millim., crassit. 0,007—9 millim. Species videtur e stirpe *V. dilutae* Fée, omnino dissimilis. Spermata tenella recta, longit. 0,0045 millim., crassit. 0,0005 millim. — Altit. 1200 m.

74. *V. tropica* Ach. Sporae incolores 4-loculares, longit. 0,023—25 millim., crassit. 0,006—7 millim. — Altit. 750 m.

75. *V. nucula* Ach. Sporae fusiformes 7-septatae, longit. 0,062—65 millim., crassit. 0,010—11 millim.

76. *V. albidoatra* Nyl. Thallus albus vel albidus, subdeterminatus, tenuis, rimosus; apothecia pyrenio integre nigro, subprominula (latit. 0,5 millim. vel minora); sporae 8nae incolores fusiformes 1-septatae, longit. 0,015—18 millim., crassit. 0,0035—0,0045 millim., in thecis angustis, paraphyses graciles confertae. E stirpe *V. vagae* et *V. Tamarindi* species notis his dignoscenda. Thallus K —, syngonia glomerulosa. Spermata recta, longit. 0,004 millim., crassit. 0,0005 millim.

77. *Trypethelium platystomum* Mnt. * *leucostomum* Nyl. ostioli albicantibus. Sporae 16—18-loculares, longit. 0,085—0,110 millim., crassit. 0,015—18 millim. — Altit. 750—1250 m.

78. *Tr. subalbans* Nyl. Thallus macula albida indicatus, apothecia nigra obducta, pyrenio tenui (latit. 0,5—0,6 millim.), in protuberantiis albicantibus varie confluentibus, ostiolo nigricante (latit. 0,2—0,5 millim.) plus minusve albo-suffuso; sporae 8nae incolores oblongae 3-septatae, longit. 0,028—33 millim., crassit. 0,009—0,010 (iodo fulvo-rubescens) in thecis anguste saccatis. Species forsan proxima *Tr. annulari* Mnt., sin potius sit *Verrucaria accedens* ad *V. subvelatam* Nyl. Pyrenoc. p. 56. Stroma vix evolutum. — Altit. 1150 m.

Vidi quoque in collectione thallos quosdam steriles non determinabiles. Inter eos quidam ad *Polystroma Fernandezii* Clem., Ach. Syn. p. 136, forsan pertinens. Quoque *Gassicurtia* (vel *Spilomium*) adest. Ex supra enumeratis 21 species sunt novae.

Parisiis, die 5 Martii mensis, 1886.

Redacteur: Dr. Singer. Druck der F. Neubauer'schen Buchdruckerei (F. Huber) in Regensburg.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Flora oder Allgemeine Botanische Zeitung](#)

Jahr/Year: 1886

Band/Volume: [69](#)

Autor(en)/Author(s): Nylander William

Artikel/Article: [Lichenes insulae San Thome 171-178](#)